

Vet Aquí!

Butlletí lingüístic de la
Diputació de Girona

Novembre de 2011

PLUGES DE NOVEMBRE OMPLEN ELS BARRALS I CUREN TOTS ELS MALS

El nom d'aquest mes prové del llatí *novem*, que vol dir 'nou', ja que en l'antic calendari romà, el novembre era el novè dels mesos.

Alguns refranys referents al novembre al·ludeixen al temps inestable o a la sembra i les pluges que fan bona saó:

Novembre i febrer són marit i muller. [Són inestables.]

Per Tots Sants, sembrats els camps.

Pluges de novembre omplen els barrals i curen tots els mals.

Per Tots Sants, capes i mocadors grans.

També hi ha una fórmula popular per recordar quants dies té cada mes:

Trenta dies té el novembre, i l'abril, juny i setembre; tots els altres trenta-u, i el de febrer, vint-i-vuit.

ACORDAR NO ÉS DECIDIR

Aquests dos verbs són correctes, però els diferencia un matís important: *acordar* implica posar-se d'acord, haver-hi acord entre dues o més persones. Per tant, hem de tenir en compte que el fet d'acordar (una cosa) sempre implica la participació de més d'una persona, mentre que el subjecte del verb *decidir* tant pot ser singular com plural.

✘ *acordar*
 ✔ *decidir*

✔ *acordar*
 ✔ *decidir*

- ✘ El president ha acordat atorgar la subvenció.
- ✔ El president ha decidit atorgar la subvenció.
- ✔ La Junta de Govern ha decidit / ha acordat aprovar el conveni de col·laboració.

PRENGUEM MIDES!

En català, no tenim ***tamanys**, sinó **mides** o, segons el context, **dimensions**, **grandàries**, **formats**...

- ✘ El tamany de la taula és excessiu per a aquest despatx.
- ✔ La **mida** de la taula és excessiva per a aquest despatx.

- ✘ El fitxer té un tamany de 3 MB.
- ✔ El fitxer té una **grandària** de 3 MB.

- ✘ Els projectes es lliuraran en tamany DIN A4.
- ✔ Els projectes es lliuraran en **format** DIN A4.

S'ha d'evitar la locució ***a mida que**, amb el significat de 'durant el temps en què s'esdevé alguna cosa' o 'mentre', que podem substituir per **a mesura que**.

- ✘ A mida que es fa gran, es va tornant més rondinaire.
- ✔ A mesura que es fa gran, es va tornant més rondinaire.

Són correctes les locucions *a mida* ('amb les dimensions ajustades a l'ús a què està destinada alguna cosa'), *fora de mida*, *fora mida* o *sense mida* ('en gran quantitat o proporció, moltíssim').

Un armari fet a mida.

L'estimava fora mida.

En sentit figurat, *prendre la mida a algú* significa burlar-se'n sense que se'n adoni.

Al pobre Pauet, els de la colla sempre li prenen la mida.

I quan alguna cosa *passa de mida* vol dir que és excessiva, que ultrapassa els límits de la paciència, de la tolerància, etc.

L'actitud dels controladors passa de mida.

INFORMACIÓ D'INTERÈS

L'Institut Cartogràfic de Catalunya (ICC), amb la col·laboració del TERMCAT (Centre de Terminologia de Catalunya), ha publicat el *Diccionari terminològic de cartografia*, que recull 2.023 termes, dels quals s'ofereix la traducció al castellà, francès, italià, anglès i alemany. Algunes de les entrades, a més de la descripció, contenen una il·lustració a fi d'aclarir gràficament el concepte.

El *Diccionari terminològic de cartografia* ha estat publicat en suport paper, però ben aviat se'n podran consultar els continguts al Cercaterm; el servei de terminologia en línia del TERMCAT que resol de manera automatitzada les consultes en català, castellà, francès i anglès sobre diferents àmbits d'especialitat.

Des de l'Oficina de Serveis Lingüístics us animem a proposar-nos temes que us interessaria que tractéssim, siguin de normativa (pronoms febles, relatius, etc.), de qüestions convencionals, de terminologia administrativa o de qualsevol altre àmbit d'interès per a la Diputació (informàtica, medi ambient, economia...), etc. Podeu fer-ho a l'adreça osl@ddgi.cat.